

DIVERSITAT I EXCEL·LÈNCIA¹

CEIP VILA OLÍMPICA El Barcelonès. Barcelona

Rosa M. Ramírez, Teresa Serra , Pilar Fargas, Carmen Piquero, Efren Carbonell

CEIP Vila Olímpica. Barcelona

Claus de lectura

Projecte d'escola inclusiva. Col·laboració del CEIP Vila Olímpica i el CEE Aspasim en l'atenció als alumnes amb dificultats d'aprenentatge greus i permanents derivades de discapacitat o pluridiscapacitats, en entorns ordinaris.

L'atenció a la diversitat és una responsabilitat que recau en el conjunt de l'equip docent de l'escola, en la mida que és la clau de volta fonamental del projecte d'acció tutorial entesa com una acció compartida entre tots els docents que actuen en un moment determinat, en relació a un alumne/a i al llarg de la seva història.

La llengua, els llenguatges són de vital importància en tot el procés d'ensenyament aprenentatge. La llengua és un mediador fonamental en aquest procés.

Es prioritza :

- La idea d'escola com un equip de mestres i professionals que treballen per un projecte comú.
- La consideració de l'autoestima dels nens i les nenes en el procés d'aprenentatge i el viure i aprendre amb tots els companys i companyes.

<http://www.xtec.cat/ceip-vila-olimpica/>

¹Aquest document és fruit del treball dels centres docents que han participat en el seminari virtual *Atenció a la diversitat i l'acció tutorial. El pla individualitzat*, dins el Pla de Formació del Professorat, del curs 2008-2009, del Departament d'Educació.

Direcció General de l' Educació Bàsica i el Batxillerat.

CEIP Vila Olímpica i Aspasmim. La col·laboració de dues escoles per a la inclusió de l'alumnat

La diversitat ben enfocada és una riquesa per a tots els alumnes

CEIP Vila Olímpica²

Suport a l'alumnat amb discapacitats molt significatives a l'aula ordinària

ASPASIM³

Des de l'inici del CEIP Vila Olímpica i del Projecte Integrat de Llengües, que li dona identitat, l'atenció a la diversitat de l'alumnat és un aspecte cabdal que defineix el desenvolupament de l'esmentat projecte. La posada en funcionament de la USEE a l'escola va venir avalada el curs 2004/05 per la tradició, de cinc anys, d'acompanyament de diferents nens i nenes amb greus dificultats d'aprenentatge dins d'un marc inclusiu, a partir dels recursos propis del centre i del treball de col·laboració amb els centres ASPASIM i Vila Joana. Amb aquests centres vam començar a desenvolupar l'escolarització compartida d'alguns alumnes, cosa que poc a poc es va anar transformant en una atenció a temps complert a la nostra escola amb el suport del personal d'EE d'ASPASIM.

El marc del treball dut a terme es fonamentava i es fonamenta en la comprensió de l'educació dels nens i nenes a partir de la interacció entre ells i amb els mestres. *El mestre organitza i guia el funcionament de l'aula i va adaptant els recursos per tal que tots els alumnes puguin avançar en la mida de les seves possibilitats.*

L'escola creu que la diversitat ben enfocada és una riquesa per tots els alumnes. Aquest treball ha permès fer funcionals algunes estructures i marcs de col·laboració que a partir de la forma de treballar la diversitat a l'escola i del treball fet amb ASPASIM van ampliar i aprofundir amb la posada en funcionament de la USEE:

- Consideració del marc de treball inclusiu, com una línia d'equip
- Treball dins de les aules en petits grups de nens i nenes amb diferents capacitats
- Col·laboració en la gestió de l'aula del mestre tutor amb altres mestres o educadors
- Organització de treball diversificat dins l'aula
- Col·laboració i coordinació de tots els mestres, educadors i auxiliars que intervenen en el seguiment d'aquests nens

El Centre d'educació especial ASPASIM gaudeix d'un concert educatiu ple amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. El curs 2008-2009 acull 54 alumnes amb necessitats educatives especials greus i permanents de 3 a 18 anys (30 a l'escola especial, 1 dels quals amb integració compartida i 24 en escolarització inclusiva a 14 centres ordinaris) un d'ells és el CEIP Vila Olímpica amb qui col·laborem des del curs 1999-2000. Alumnes que presenten greus discapacitats intel·lectuals, pluridiscapacitats i trastorns generalitzats del desenvolupament.

Aquests alumnes es poden escolaritzar en centres ordinaris gràcies al següent conveni:

Projecte d'escolarització d'alumnes amb greus barreres a l'aprenentatge i a la participació en centres ordinaris – aula ordinària- amb el suport del CEE ASPASIM. Conveni experimental amb el Departament d'Educació fins agost de 2011.

Els objectius fonamentals d'ASPASIM com a centre proveïdor de recursos, en estreta interacció amb l'EAP i el Consorci d'Educació de Barcelona, en l'àmbit de l'escola ordinària són essencialment els següents:

- Proporcionar suport a l'alumnat amb discapacitats molt significatives a l'aula ordinària.
- Proporcionar suport tècnic en recursos i en avaluació, als professionals dels centres docents en els quals s'escolaritza l'alumnat amb discapacitat.
- Proporcionar suport a pares i mares o tutors legals d'alumnat amb discapacitat escolaritzat en els centres docents ordinaris.
- Desenvolupar actuacions per a la millora de l'atenció a l'alumnat amb discapacitat i dels serveis implicats.

Per abastar aquests objectius ASPASIM disposa de diferents professionals.

² Serra Santasusana, Teresa (2008) *Fent i parlant amb els altres aprenem*. Àmbits de psicopedagogia núm.24, p. 24-28 Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat.

CEIP Vila Olímpica

El Projecte Integrat de Llengües (PILL)

L'escola i la comunitat educativa col·laboren en el desenvolupament del PILL

- La llengua s'entén com a eix transversal.
- El llenguatge és un instrument central en l'aprenentatge de totes les àrees.
- S'aprèn la llengua al mateix temps que s'aprenen continguts d'altres àrees.
- La llengua oral té molta importància per facilitar l'expressió oral i escrita.
- Aprenem les llengües a mesura que les anem utilitzant.

Tractament de llengües

Català

A P3 el català és l'única llengua d'aprenentatge i de relació. A partir de P4, el català com a primera llengua d'aprenentatge, el castellà com a segona llengua i l'anglès com a tercera llengua.

Castellà

El castellà és - des de l'Educació Infantil -, llengua de comunicació i d'aprenentatge.

Els nens a primària aprenen la llengua castellana alhora que aprenen matemàtiques, ciències naturals o ciències socials.

Anglès

Llengua de comunicació des de l'Educació Infantil fins a 2n de Primària. Ensenyament global.

Augment de dedicació horària des de P4 fins a 2n de primària, de dues a cinc sessions setmanals.

Llengua de comunicació i d'aprenentatge a partir de 3r curs de primària. Els nens i nenes aprenen en anglès algunes parts de les matemàtiques, ciències socials i ciències naturals.

Metodologia

- L'educació entesa com a procés en el qual s'ajuda i guia els nens cap a una participació activa i creativa en la seva cultura.
- Aprendre a aprendre. Fomentar l'autoestima. Atendre la diversitat.
- Representar allò que entén el nen mitjançant la paraula, el joc, el dibuix, la llengua escrita, el llenguatge simbòlic...
- Oferir espais d'autonomia i de responsabilitat: racons de joc, racons de treball, serveis... Material socialitzat.
- Aclarir els límits i fomentar les rutines de treball.
- Oferir un ambient d'estima i acolliment.
- Fomentar el treball en petits grups.
- Utilitzar les TIC (mitjans informàtics).
- Aprendre a partir del coneixement de l'entorn. Sortides i colònies.
- Treball en equip de tots els mestres.

Professionals

Professorat i professionals		
2n cicle d'educació infantil	Tutors	6
	Mestres de Suport espec. anglès i música	2
	Tècnica educació infantil	1
Tutors d'educació primària/ espec. anglès		12
Mestres de suport espec. anglès		4
Música		1
Educació Especial i audició i llenguatge		2
Educació Física		2
Directora/Cap d'Estudis i Secretària		2
Educatore EE i auxiliars EE		40 h.

Personal administració i serveis	
Conserge	1
Auxiliar administratiu	1

Serveis d'assessorament i suport	
EAP	1
Centre Recursos Joan Amades (ONCE)	1
Logopedes del CREDA	1
Fisioterapeuta (ASPASIM)	1
Logopeda (ASPASIM)	1

³ Carbonell, Capellas, Crehueras, Escudero, Milian. (2207) *Transformació d'un centre d'educació especial en centre proveïdor de recursos per a la inclusió educativa de l'alumnat amb greus barreres a l'aprenentatge i la participació.* Àmbits de psicopedagogia núm.21, p. 37-43
Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat.

Atenció a la diversitat i àmbit pedagògic

L'escola és un espai obert on els mestres treballen amb els nens i nenes i comparteixen maneres de fer i d'ensenyar.

Els Projecte Integrat de Llengües és la guia que permet prioritzar l'organització de centre. Dintre seu cobra importància l'aprenentatge de les llengües a través dels continguts.

L'ànima de l'atenció a la diversitat de l'alumnat està en comprendre que nens i nenes amb diferents capacitats i habilitats poden aprendre conjuntament.

Aquesta base porta a organitzar dins de les aules formes diverses de col·laboració dels nens i nenes i

del professorat que cal coordinar-les de forma periòdica, a través de la programació general de centre i dels plans mensuals de treball.

L'atenció d'alumnes amb dificultats greus i permanents afegeix l'organització de reunions amb totes les persones i els serveis externs que intervenen directament amb aquests alumnes. Aquestes reunions serveixen per rebre informació, unificar criteris d'actuació, valorar els progressos, planificar...

Planificació de les coordinacions de centre			
Tipus	Descripció	Composició	Temporització
Equip directiu	Organització general d'escola relacionada amb tots els estaments que la formen i amb que es relaciona.	Directora, Cap d'estudis, Secretària	Setmanal
Coordinació Pedagògica	Organització d'escola a través dels plans mensuals. Comunicació amb els cicles.	Cap d'estudis, Directora, Coordinadors de cicle, Coordinadora lingüística	Quinzenal
Cicle	Organització d'escola, plans mensuals: programacions d'àrees, de festes, de treballs de tota l'escola. Les coordinadores passen la informació de la coordinació pedagògica als cicles i al revés.	A cada cicle hi ha les mestres o educadores que estan més en aquell cicle	Setmanal
Nivell	Organització setmanal de programacions i afers del mateix nivell	Mestres tutores del mateix nivell	Setmanal
Claustre	Informacions i revisions d'organitzacions, treballades abans als cicles.	Tots els mestres i educadors	Mínim una al mes
Claustre: Grup de treball	Aprofundiment, reflexió i elaboració de projectes	Tots els mestres, treball en cicles i en intercycles	Quinzenal
USEE ASPASIM	Revisió de l'atenció dels nens i nenes atesos per la USEE i ASPASSIM	Mestra USEE i educadora Mestre d'ASPASIM i educadora Mestre d'audició i llenguatge	Setmanal
Tutora +USEE Tutora +ASPASIM	Seguiment/programació alumne/a (PI)	Mestra o educadora d'USEE, ASPASIM i tutora d'aula	Setmanal o quinzenal
Coordinació amb Serveis externs	Funcionament del curs. Organització de la detecció de necessitats del centre i del seguiment dels nens i nenes amb nee a través del pla de funcionament anual.	Cap d'estudis + EAP	Setmanal
	Seguiment dels nens d'USEE	USEE i EAP	Quinzenal
	Seguiment nens i nenes amb nee	Altres: CDIAP, CREDAC, Joan Amades, CSMIJ	A convenir

Les unitats de suport a l'educació especial

El curs 2005/06 va començar a funcionar en el nostre centre la Unitat de Suport a l'Educació Especial per poder atendre els alumnes amb dificultats d'aprenentatge greus i permanents dins d'un marc inclusiu. Es va fer un projecte tenint en compte les característiques del nostre centre i el treball que ja es duia a terme amb alumnes amb n.e.e que s'atenien al centre amb la col·laboració de l'escola ASPASIM.

L'escola, des de sempre, s'ha plantejat oferir l'ajuda pedagògica necessària a tots els alumnes, gestionant els diferents recursos humans i materials, per tal que desenvolupin al màxim les seves pròpies capacitats. L'ajuda s'ofereix dins l'aula ordinària, sempre que sigui possible.

En moments puntuals l'ajuda es fa en altres àmbits: aula de psicomotricitat, aula d'informàtica, aules petites...

El treball fora de l'aula es fa individualment o agrupant dos o més nens amb necessitats semblants.

La tipologia d'alumnat que atén la USEE i ASPASIM es molt diversa i sempre són nens i nenes que presenten trastorns greus d'aprenentatge: retard maduratiu, tipus encefalopatia, afectació de l'equilibri i la visió, retard de la parla i retard cognitiu, autisme, disfasia amb un trastorn associat a la relació i comunicació, paràlisi cerebral hidrocefàlia congènita amb problemes de visió i hemiparèsia a la part esquerra, hemiparèsia espàstica dreta amb retard psicomotriu global.

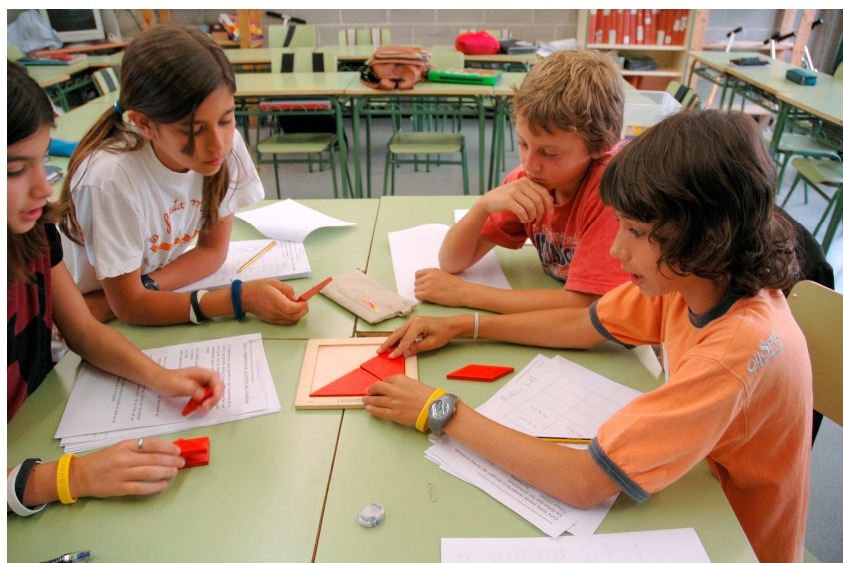
Aquests nens i nenes poden estar a les escoles ordinàries si aquestes són escoles inclusives, si creuen que és bo que la diversitat estigui a les aules i si tenen mitjans humans suficients, per atendre aquesta diversitat i donar-li a cada nen o nena l'especificitat que necessita per tal que cadascú avanci el màxim dins de les seves possibilitats.

Per això es necessiten hores d'atenció dins de les aules i hores d'atenció individual i sovint, atenció psicopedagògica i fisiològica especialitzada dins o fora de l'escola amb institucions com el centre Joan Amades, ASPACE, CREDAC...

És important que l'equip de mestres es senti compromès i estigui d'acord amb aquesta manera d'actuar.

Així mateix requereix la coordinació del treball de tots els professionals docents i no docents que actuen a l'escola per facilitar que aquests nens i nenes aprenguin amb tots els altres i els altres aprenguin amb ells i que tothom es beneficiï de l'educació dins de la diferència.

En aquest sentit aquesta coordinació també es relaciona amb la dotació de recursos humans. L'equip directiu del centre gestiona la xarxa de treball que potenciï l'educació de tot l'alumnat de l'escola.

Atenció a l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge greus i permanents (USEE, ASPASIM)

Objectius

- Atendre els alumnes amb necessitats educatives especials greus i permanents dins d'un marc inclusiu a les aules ordinàries.
- Ajudar que tots els alumnes progressin dins les seves possibilitats en el desenvolupament de les seves capacitats.
- Millorar el desenvolupament personal, cognitiu i social dels alumnes amb necessitats educatives especials en l'entorn significatiu de l'escola, mitjançant la identificació amb ells mateixos i amb el grup-classe.
- Respectar els ritmes d'aprenentatge i cercar diferents metodologies i recursos que ajudin a cada nen/a a desenvolupar les seves capacitats
- Participar amb els mestres tutors en els suports i adaptacions que siguin necessaris, i en les activitats educatives pròpies de l'aula.
- Treballar conjuntament amb tots els professionals que intervenen amb cada nen/a per tal de donar coherència al procés educatiu, unificar criteris, prendre decisions...
- Acompanyar els nens i nenes de la USEE i d'ASPASIM al llarg de la seva escolaritat, i ser un referent per a les famílies

Col·laboració de més d'un docent dins de l'aula

El Projecte Integrat de Llengües preveu que en diverses circumstàncies hi hagi més d'un docent a l'aula per ajustar de la millor manera possible l'atenció a la diversitat:

- Anglès (de P/4 fins a 6è) en diferents graus.
- Racons: Durant les tres sessions setmanals de racons sempre hi ha dues mestres dins l'aula, per proporcionar ajut individual o en petit grup als nens i nenes mentre desenvolupen les diferents activitats. A les classes amb nens o nenes amb nee també hi ha la mestra o l'educadora de la USEE o d'ASPASIM per donar ajuda als nens i nenes dins de l'aula i mentre estan treballant en grup. Segons les activitats s'ajusta l'ajut o l'adaptació respectant el procés d'aprenentatge de cada alumne.
- Psicomotricitat (P/3, P/4 i P/5)
- Música (P/3, P/4 i P/5)
- Lectura i escriptura al cicle inicial i 3r de primària

En algunes ocasions el suport de dues mestres a l'aula porta a treballar amb els alumnes en espais diferents:

- Aula de reforç (de 3r fins a 6è).
- Tutoria individual a 5è i 6è.

La resta de les intervencions, dins o fora de l'aula, es fan en funció de les necessitats de cada alumne/a a l'hora d'adquirir habilitats socials, autonomia personal, aprenentatges bàsics, estabilitat emocional...

Criteris de participació al grup-classe dels alumnes amb dificultat greus

Tots els alumnes de l'escola formen part d'un grup-classe que és el seu referent social.

Cada classe té un mestre tutor que treballa conjuntament amb tots els professionals, docents i no docents, que intervenen dins o fora l'aula, en relació als alumnes, que ho requereixen.

El mestre de la classe i la mestra de la USEE o d'ASPASIM actuen sovint com a cotutors a l'hora d'elaborar criteris d'actuació, avaluar el procés educatiu i mantenir relació amb les famílies i els especialistes externs.

Seguint els criteris d'actuació, la mestra de suport d'EE adapta els continguts del currículum de cada curs a les necessitats del nen o nena i juntament amb la tutora els van adequant i revisant.

La mestra i/o l'educadora de la USEE o d'ASPASIM intervenen dins l'aula proporcionant l'ajut específic individual o en petit grup.

Cada alumne està el màxim temps possible dins l'aula. Segons les necessitats de cada nen/a, en moments puntuals, l'ajut es fa fora de l'aula, individual o en petit grup.

El grau d'ajut i suport que rep cada alumne relaciona amb:

- Edat
- Actitud
- Conducta
- Grau d'autonomia
- Tipus d'activitat
- El tipus de necessitat, disfunció o afectació

Criteris per elaborar els horaris del centre

Els horaris de l'escola s'elaboren en funció del *Projecte Integrat de Llengües i amb el tractament de la diversitat des d'una perspectiva d'inclusió educativa*.

Amb la finalitat de desenvolupar la intervenció educativa de la forma més òptima possible, l'equip directiu, abans de l'elaboració dels horaris, exposa els criteris de distribució del temps al claustre un cop escoltades les necessitats de tots els docents.

Horaris dels nens i nenes atesos per la USEE i ASPASIM i dels docents d'aquestes unitats

Cada nen i nena atès per la USEE o ASPASIM disposa d'un horari individual on queda reflectit el temps que està dins l'aula, fora l'aula, i els ajuts que rep dins o fora de l'aula.

L'horari de cada professional vinculat a la USEE o ASPASIM reflecteix la repartició dels ajuts en funció dels criteris establerts.

També és necessari fer horaris específics per als diferents espais del centre per tal de facilitar-ne el seu ús. En aquest sentit, els espais que no són aules ordinàries s'habiliten segons les necessitats del centre:

- grups reduïts
- atenció individual duta a terme per especialistes (fisioteràpia, logopèdia,...)

Avaluació. Criteris i seguiment

L'avaluació és un treball compartit entre la tutora del grup-classe i els docents de la USEE i d'ASPASIM, així com d'altres professionals que intervinguin en cada alumne/a: psicopedagog, logopeda,...

L'avaluació pren com a referents els plans individualitzats. L'avaluació trimestral i final, en la qual intervenen tot l'equip docent, permet ajustar millor l'ajuda de tots els docents i incorporar canvis tant en la distribució horària i l'agrupament més idoni, com en l'ús de recursos TIC i metodologies diverses.

Els materials i instruments d'avaluació que han anat creant els mestres i les responsables de la USEE i d'ASPASIM amb la col·laboració de les tutores han servit per observar i avaluar el procés d'aprenentatge i els aspectes més rellevants de cada alumne/a. S'utilitzen pautes d'observació categoritzades, diaris de classe, enregistraments en vídeo,...

A l'avaluació final es valoren els aspectes positius del treball i l'organització dels suports per cada

alumne/a, la seva evolució, es revisa els que cal millorar i es fan propostes per al curs següent. Aquesta avaluació es comunica i comparteix amb les famílies i es té en compte al curs següent per organitzar els horaris i els recursos humans dins de l'escola.

En totes les valoracions que s'han fet a final de curs s'ha destacat molt positivament el funcionament de l'escola, ja que permet un treball compartit dins l'aula que millora la pràctica educativa i permet l'atenció individualitzada als nens i nenes que ho necessiten.

Relació escola – família

La mestra tutora és la persona que manté el contacte diari amb les famílies. Sovint amb els nens i nenes més petits i més dificultats de comunicació s'utilitza una llibreta per intercanviar vivències entre la família i l'escola.

A les entrevistes hi assisteixen la mestra tutora, la de la USEE o d'ASPASIM i es fan cada vegada que són necessàries.

El començament de curs es fa una primera entrevista amb les famílies. L'objectiu de la qual és informar i consensuar amb la família el pla individualitzat per al nen o nena que descriu a grans trets el pla de treball i el seu horari. Els aspectes més rellevants de l'entrevista es traslladen als diferents professionals, que intervenen amb l'alumne/a.

A l'inici i al final de curs, com a mínim, es fan reunions de coordinació amb la mestra USEE o ASPASIM, mestra d'EE., EAP, serveis externs, ... i per a les valoracions finals i previsions del proper curs i per informar-ne a la família.

Al llarg de l'escolaritat, els grups classe van canviant de tutor/a de cada curs, els alumnes que comptem amb el suport de la USEE i d'ASPASIM, els seus professionals acompanyen als nens/es amb més dificultats al llarg de la seva escolaritat, sent un referent per a tots.

Pla individualitzat en el marc de l'atenció a la diversitat del centre

Es presenta el model de Pla individualitzat (PI) que s'utilitza a l'escola per a l'alumnat de la USEE i atès per ASPASIM. Es compon de dos grans apartats:

- El marc general del PI amb les dades de l'alumne/a, la justificació del pla, la definició dels grans objectius educatius i la concreció de la intervenció dels diferents docents i especialistes, així com de l'horari de l'alumne/a. Aquesta part és la susceptible de ser consensuada amb la família a l'inici de curs.
- El pla de treball conté la descripció de la situació concreta de l'alumne/a, la prioritització de les competències i dels continguts a desenvolupar dins de cada àrea i relacionats amb les competències i l'avaluació i valoració del pla. Així com la perspectiva d'actuació i de recursos per al curs següent.

L'avaluació es realitza tant de forma qualitativa, tot valorant els avenços d'aprenentatge de l'alumne i les limitacions que hagin pogut observar-se, com de forma quantitativa tot relacionant tant els objectius educatius generals com els criteris d'avaluació vinculats als continguts amb una valoració numèrica, que esdevé útil per copsar globalment i ràpidament l'evolució de l'alumne. Aquesta valoració numèrica és d'ús intern a l'escola. Així mateix es presenta un model de recollida d'informació dels alumnes de la USEE i d'ASPASIM que s'inclou en l'expedient acadèmic d'aquests alumnes. Aquest model recull de forma resumida el Pla Individualitzat de l'alumne/a. S'ha optat per crear un model d'aquest tipus per facilitar la tasca als mestres tutors per conèixer la informació dels cursos anteriors d'aquests alumnes.

Mesures d'atenció a la diversitat	Pla individualitzat	Família
Els racons de treball ⁴	Dades personals i escolars de l'alumne/a	Ús d'instruments de comunicació diària: <i>Llibreta de recull de vivències</i>
Petits grups heterogenis dins l'aula	Justificació PI	Comunicació: Progrés alumne/a Compartir visions
El doblatge de mestres a les aules ⁵	Relació d'objectius educatius prioritaris	
Atenció en PG fora de l'aula ⁶	Organització i quadre horari setmanal	Entrevistes al llarg del curs entre el mestre tutor i el mestre de la USEE o ASPASIM
Atenció individualitzada ⁷	Programació	Consens en el desenvolupament del Pla individualitzat
Tutoria compartida/ Tutoria individualitzada 5è i 6è	Avaluació. Criteris i seguiment	

⁴ De 1r fins a 6è, amb les adequacions necessàries a cada nivell. Es realitzen activitats de diferents àrees del currículum, grups de treball heterogenis, tractament globalitzat i interdisciplinari de les àrees.

⁵ Dos mestres o personal docent a les aules, en diferents situacions, per tal d'atendre la diversitat de l'alumnat. La col·laboració de mestres dins les aules millora l'atenció als nens i nenes i facilita el diàleg entre els docents alhora que, a mig termini, fomenta una millor adaptació de les propostes de classe.

⁶ En algunes circumstàncies es fa difícil conjugar les nee de l'alumnat amb les propostes d'activitats dins la classe, de manera que el doblatge de mestres a l'aula no facilita prou l'ajuda a aquests alumnes com: estimulació sensorial i/o foment del joc simbòlic i la conversa d'alguns alumnes amb nee d'educació infantil, treball de reforç de llengua i matemàtiques a temps parcial al cicle mitjà i superior.

⁷ L'atenció és individual en els contextos de treball següents: alumnat atès pel CREDAC Pere Barnils o pel CREC Joan Amades, fisioterapeuta de l'EAP, mestra d'audició i llenguatge, alumnes de 5è i 6è en tutoria individual, que porta a terme la tutora de classe, per fer un seguiment de l'organització de la feina i de les relacions dins del grup-classe.

Protocols i instruments

Descriptor: Es presenta el model de Pla individualitzat (PI) per a l'alumnat amb afectacions greus derivades de condicions personals de discapacitat, que s'utilitza a l'escola per fer la planificació educativa de l'alumnat de la USEE i atès per ASPASIM .

S'utilitzen dos instruments:

Instrument 1. Aquest inclou dos grans apartats, en diferents protocols.

Protocol 1. El document propi del PI amb els següents apartats: les dades de l'alumne/a, la justificació del pla, la definició dels grans objectius educatius i la concreció de la intervenció dels diferents docents i especialistes, així com de l'horari de l'alumne/a. Document que es signa amb la família o representants legals a l'inici del curs escolar.

Altres documents:

Protocol 2. Factors bio-psico-socials

Protocol 3. Identificació de les habilitats de l'alumne/a

Protocol 4. Programació. Objectius i competències prioritàries d'aprenentatge per àrees

Instrument 2. Així mateix es presenta un *model de recollida d'informació dels alumnes de la USEE i d'ASPASIM* que s'inclou en l'expedient acadèmic d'aquests alumnes. Aquest model recull de forma resumida el Pla Individualitzat de l'alumne/a. S'ha optat per crear un model d'aquest tipus per facilitar la tasca als mestres tutors per conèixer la informació dels cursos anteriors referida aquests alumnes.

Instrument 1. Protocol 1. Model de document del pla individualitzat

Descriptor: Model proposat pel CEE Aspasim, acordat amb els mestres de Vila Olímpica i aplicat en el seu context, per alumnat amb greus dificultats derivades de condicions personals de discapacitat.

Procediment: Veure en el document planificació de les actuacions per un alumne/a en aquest document pàg. 13

Dades personals de l'alumne/a

Nom i cognoms
Data de naixement
Edat
Diagnòstic
Adreça
Telèfon
Nom dels pares

Dades escolars de l'alumne/a

Curs
Centre escolar
Classe
Tutor/a
Mestra/ educadora de suport
Especialistes
Seguiments i coordinacions amb altres serveis

Justificació

Relació d'objectius educatius prioritaris

Competències		Objectius educatius
Comunicatives	Comunicativa lingüística i audiovisual	
	Comunicació artística i cultural	
Metodològiques	Tractament de la informació i competència digital	
	Matemàtica	
	Aprendre a aprendre	
Personals	Autonomia i iniciativa personal	
Conviure i habitar el món	Coneixement i interacció amb el món físic	
	Social i ciutadania	

Per aconseguir la millora de les competències anteriors es du a terme una programació individualitzada amb els continguts a treballar i els criteris d'avaluació en les diferents àrees educatives. Aquesta programació que té la durada d'un curs escolar s'avalua trimestralment.

Organització i quadre horari setmanal de l'alumne/a

Curs: /	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
8.30- 9.30					
9.30 -10.30					
10.30-11					
11- 11.45					
11,45- 12,30					
14.30- 15,30					
15.30- 16.30					

Signatura per part de professionals i família / tutors

	Nom	Signatura
Tutora d'aula		
Mestre/a Aspasim		
Família/ Representants legals.		
Directora del Centre		

Data

Propera revisió

Instrument 1. Protocol 2. Aspectes a tenir en compte d'alumnat que cursa amb PI amb discapacitats greus i permanents. Factors bio-psico-socials

- Factors biològics o de salut
 - Factors psíquics
 - Factors familiars/socials
 - Altres
Veure exemplificació. Pàg. 14

Instrument 1. Protocol 3. Identificació de les habilitats de l'alumne en els diferents àmbits i àrees curriculars

<p>Àrees curriculars - Àmbit de llengües - Coneixement del medi natural, social i cultural - Matemàtica - Educació artística - Educació física</p>	<p>Altres habilitats: - Autonomia personal i social - Iniciativa personal i hàbits de treball - Tractament de la informació i habilitats digitals</p>
--	---

Veure exemplificació. Pàg. 15

Instrument 1. Protocol 4. Programació. Objectius i competències prioritàries d'aprenentatge per àrees

Àrea			
Continguts	Competències	Criteris d'avaluació	Avaluació Juny 09

Veure exemplificació. Pàg. 16

Instrument 2. Recollida d'informació de l'alumne/a per a l'expedient acadèmic

Nom: Cognoms
 Data de naixement
 Pares o tutors:
 Persona amb qui conviu

Dades rellevants

Diagnòstic/s o hipòtesi/sis diagnòstiques:

Dictamen/ reconeixement de nee

Percentatge disminució:

Altres alteracions de salut:

Intervencions quirúrgiques:

Controls mèdics/medicacions conegudes

Trets destacables del seu desenvolupament

(Comportament/conducta, actitud, relació, autonomia, comunicació...)

Entrevistes

Entrevistes amb pares o tutors (data, motiu, altres fets destacables...)

Entrevistes amb altres professionals relacionats amb l'alumne (data, professionals, motiu, fets destacables...)

Intervencions educatives específiques (suports, horaris, adequacions curriculars, propostes, valoracions...)

Intervencions de l'EAP i d'altres serveis (CREDA-ONCE-UTAC,...). Observacions, valoracions, derivacions.

Tractaments terapèutics (inici, freqüència, professional, telèfon de contacte,...)

Altres fets destacables:

El pla individualitzat . Exemplificació d'un alumne/a

Descriptor: Model proposat pel CEE Aspasim, acordat amb els mestres de Vila Olímpica i aplicat en el seu context, per alumnat amb greus dificultats derivades de condicions personals de discapacitat.

Procediment: Veure en el document planificació de les actuacions per un alumne/a en aquest document pàg.

1. Dades personals de l'alumne/a	2. Dades escolars de l'alumne/a
Nom i cognoms: Data de naixement: Edat: Diagnòstic: Paràlisi cerebral, tetraparèsia distònica. Discapacitat intel·lectual Adreça: Llar residencial infantil Telèfon: Nom dels pares:	Curs: Centre escolar: CEIP Vila Olímpica Classe : Cicle mitjà (3r) Tutor/a: Mestra/ educadora de suport: Especialistes: Seguiments i coordinacions amb altres serveis: EAP Història escolar: Els primers 2 cursos escolars en règim d'escolaritat compartida CEE Aspasim - CEIP Vila Olímpica i des de fa quatre cursos al CEIP Vila Olímpica.

3. Justificació

Les especials característiques de l'alumna fan que no pugui seguir el currículum del centre necessitant un *pla individualitzat* que contempli els objectius educatius prioritaris a treballar en l'escola, així com els suports necessaris per dur-lo a terme, el quadre horari i els emplaçaments escolars. En el treball dins de l'àmbit de llengües es farà èmfasi en la llengua catalana i la castellana que són les llengües vehiculars del país, fent una *supressió del àrea de llengua estrangera* i destinant les hores lectives de la mateixa a reforçar la resta d'àrees i aspectes curriculars, tant de forma individual com en petit grup. (Veure horari adjunt)

4. Relació d'objectius educatius prioritaris

Competències	Objectius Educatius
Comunicació	Millorar l'escolta i atenció.
	Millorar la intenció comunicativa fent ús de SAAC.
	Intentar reflexionar abans de donar una resposta.
	Explicar fets, vivències o sensacions a través del plafó temàtic.
	<i>Iniciar-se en l'ús dels pictogrames de la taula per demanar el plafó temàtic.</i>
Tractament de la informació i competència digital	Comprendre i respondre a consignes o preguntes senzilles formulades amb pictogrames.
	Restar atenta intentar copsar el contingut de les diferents diapositives d'una presentació.
	Iniciar-se en l'ús de l'ordinador per realitzar activitats d'elecció mitjançant el programa Speaking Dynamic.
Autonomia personal i social	Comunicar quan té necessitats o malestar mitjançant l'avisador i els pictogrames de la taula.
	Tenir relacions extra escolars amb grups afins.
Coneixement i interacció amb el món físic	Gaudir d'una vida quotidiana més oberta a experiències pròpies de la seva edat.
	Ampliar els seu món d'experiències pròpies aproximant-se a les inquietuds que l'entorn escolar demana.

5. Organització i quadre horari setmanal de l'alumne/a

Curs:/.....	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
8.30- 9.30	Medi	E. F.		Català	
9.30 -10.30	Logopèdia	Lectura	A. I.	Racons	Castellà
10.30-11					
11- 11.45	Català	A.I.	Lectura	E. F.	E. F.
11,45- 12,30	A.I.	Racons	Castellà	Medi	A.I.
14.30- 15,30	Assemblea	Castellà	Racons	Fisioteràpia	Organització
	petit Grup				
15.30- 16.30		Música	Medi	A.I.	Plàstica

Grup –classe Sense suport		Atenció individual Aspasim		Grup-classe Amb el suport d'Aspasim
---------------------------	--	----------------------------	--	-------------------------------------

6. Signatura per part de professionals i família / tutors

	Nom	Signatura
Tutora d'aula Mestre/a Aspasim Família/ Representants legals. Directora del Centre		

Data:

Propera revisió:

7. Aspectes a tenir en compte d'alumnat que cursa amb PI amb discapacitats greus i permanents. Factors bio-psico-socials. Exemplificació d'un alumne/a

Factors biològics o de salut

Està afectada de paràlisi cerebral que cursa amb una tetraparèsia distònica.

Té un reflex tònic-asimètric dominant que li impossibilita el moviment voluntari sobretot a nivell de les extremitats. Té control cefàlic.

Total dependència de l'entorn per manca d'autonomia, es manté asseguda en cadira adaptada.

Absència de comunicació verbal. Se li facilita l'accés a l'entorn i a la comunicació mitjançant vies alternatives (pictogrames, commutador, ordinador...).

Segueix controls mèdics pautats pels serveis de: Pediatria, Neuropediatria, Paràlisi Cerebral, Odontologia, Oftalmologia.

Factors familiars/socials

Viu en una Llar-Residència amb d'altres nens d'edat similar.

Factors psíquics

Degut a les dificultats motòriques i de comunicació és difícil avaluar el seu funcionament intel·lectual, però l'observació en diferents contextos al llarg del temps que està en l'escola mostra indicis relacionats amb discapacitat intel·lectual greu.

Davant de qualsevol proposta de relació i acció en l'entorn normalitzat, es mostra atenta, contenta i receptiva, és força conscient de les seves limitacions però encara no s'esforça prou en utilitzar vies alternatives d'adaptació (sistemes alternatius de comunicació).

En l'àmbit escolar a la nena se la veu feliç i integrada, la relació amb els seus iguals i tots el professionals de l'escola li proporciona estabilitat i benestar emocional.

Altres

Fa les activitats extraescolars de natació un cop per setmana (amb l'escola).

Participa i ha participat en els casals d'estiu que s'organitzen des de l'escola

El fet de viure en una Llar - Residencial i les seves característiques personals, mostren una vulnerabilitat que s'ha de tenir en compte per evitar al màxim l'exclusió personal i social.

8. Identificació de les habilitats de l'alumne en els diferents àmbits i àrees curriculars

Exemplificació d'un alumne/a

Àmbit de llengües	<p>La mirada és la seva principal via de comunicació.</p> <p>Disposa d'un plafó classificat per temes.</p> <p>Li costa utilitzar per iniciativa pròpia els pictogrames que té a l'abast.</p> <p>Davant d'una necessitat sol manifestar inquietud.</p> <p>A través de preguntes pot explicar vivències pròpies triant pictogrames o responent afirmativa o negativament.</p> <p>El seu vocabulari comprensiu de pictogrames és molt ampli.</p> <p>Disposa d'un avisador de dos missatges que acciona amb el cap mitjançant dos commutadors.</p> <p>Compren l'ús de l'avisador i comença a utilitzar-lo adequadament per reclamar l'atenció.</p> <p>Pot seguir explicacions curtes amb suports gràfics, li costa mantenir l'atenció en explicacions més llargues.</p> <p>Molt sovint li manquen experiències pròpies per poder seguir les explicacions.</p> <p>Pot interpretar frases de tres o quatre pictogrames.</p> <p>Comprèn textos pictogràfics amb ajuda de l'adult.</p> <p>Respon a preguntes senzilles formulades amb llenguatge pictogràfic triant entre diferents possibles respostes.</p> <p>Amb ajut pot confegir frases senzilles amb pictogrames.</p>
Coneixement del medi natural, social i cultural	<p>Se sent part del grup-classe.</p> <p>Sol estar atenta als diferents esdeveniments del grup.</p> <p>S'interessa per les relacions interpersonals que es manifesten a la classe (entre nens, de la mestra als nens).</p> <p>Sol respondre amb molta incertesa a preguntes senzilles sobre algun tema que s'ha treballat.</p> <p>S'orienta bé en els diferents espais de l'escola (les dues plantes i el pati).</p> <p>Coneix el nom de diferents professionals de l'escola.</p> <p>S'encurioseix per coses que es puguin observar o tocar.</p> <p>Li costa comprendre aspectes del món que no són observables o que no formen part de la seva experiència personal. D'altra banda la seva experiència personal és molt reduïda.</p> <p>Coneix el nom de diferents animals.</p> <p>Pot fer classificacions d'elements del medi natural i social: p.e: animals, aliments, vehicles.</p> <p>Li agrada participar en tot tipus d'esdeveniments culturals que es realitzen dins i fora de l'escola.</p>
Matemàtica	<p>Reconeix el cercle, el triangle i el quadrat.</p> <p>Reconeix el gran i el petit entre dos elements.</p> <p>Reconeix els colors i el seu nom.</p> <p>No associa nombre a quantitat.</p> <p>Rebutja clarament les activitats de matemàtiques.</p>
Educació artística	<p>Es mostra molt atenta en la classe de música, li agrada molt escoltar música i intenta cantar.</p> <p>Li agrada molt formar part de les danses que fa amb els seus companys.</p> <p>S'interessa per les produccions artístiques dels companys.</p> <p>Li agrada realitzar activitats plàstiques però es neguiteja davant de les seves dificultats per realitzar-les com els altres.</p> <p>Gaudeix i participa en totes les activitats artístiques que es promouen en l'escola: teatre, concerts, espectacles de dansa.</p>
Educació física	<p>Li agrada molt participar en les activitats d'educació física.</p> <p>S'esforça per controlar i adequar parts del seu cos a les demandes dels exercicis.</p>
Altres habilitats	<p>Autonomia personal i social</p> <p>Es mostra estable emocionalment: no presenta problemes de conducta.</p> <p>Quan la mestra li diu, sol ajustar-se intentant modificar la seva actitud o conducta (generalment per manca d'atenció).</p> <p>Reconeix els elogis de la mestra davant dels seus progressos.</p> <p>Fa eleccions seguint els seus desigs.</p> <p>Li agrada complir amb les responsabilitats senzilles que se li encomanen</p> <p>Si en algun moment se la veu més desanimada generalment és per alguna causa física.</p> <p>Encara manté una actitud molt passiva respecte a les seves pròpies necessitats: utilitza bàsicament el pictograma de "estic cansada" quan té alguna mena de malestar.</p> <p>Reclama amb insistència la participació activa en tasques en les que s'ha de fer ús de la mà.</p> <p>Gaudeix molt en la relació amb els companys i vol participar en tot.</p> <p>Alguns nens s'interessen per tenir relació amb ella fora de l'escola.</p> <p>Vol participar com la resta de nens en les diferents activitats o situacions que es proposen.</p> <p>Mai està sola en el pati, ni en la classe ni en les sortides.</p> <p>Li agrada jugar amb tots els nens de la classe.</p> <p>En les activitats de colònies es mostra molt contenta i participativa.</p> <p>El control d'esfínters diürn no està plenament assolit. No sol demanar de forma clara i entenedora quan vol anar al wàter.</p> <p>Menja tots els aliments triturats.</p>

Altres habilitats	<p>Iniciativa personal i hàbits de treball</p> <p>De vegades li costa mantenir l'atenció de forma continuada. Sol mostrar-se participativa: escoltant, observant, seguint amb la mirada... Sol mostrar-se interessada per alguns dels aprenentatges nous. Es cansa i està menys receptiva durant les últimes hores de la jornada. Li agrada molt participar en el treball en petit grup. Té més bona predisposició per treballar dins de la classe que per fer-ho fora i individualment. S'interessa pels treballs dels companys. Li costa encara treballar de forma autònoma en tasques senzilles, tot i ho acaba fent la majoria de vegades (escoltar contes a través de l'ordinador).</p>
	<p>Tractament de la informació i habilitats digitals</p> <p>Està acostumada a fer servir amb ajuda diferents elements que li proporcionen informació: pictogrames, fotos, clips de vídeo... Millora, encara que lentament, en l'ús de l'ordinador com a eina per l'adquisició de coneixements. Pot passar les pàgines d'una presentació fent servir el commutador que acciona amb el cap. L'ús de l'ordinador com a eina per a la comunicació està encara en una fase molt inicial.</p>

9. Programació. Objectius i competències prioritàries d'aprenentatge per àrees. Exemplificació d'un alumne/a.

Àmbit de llengües: Llengua i literatura catalana, llengua i literatura castellana			
Continguts	Competències	Criteris d'avaluació	Avaluació Juny 09
Dimensió comunicativa			
Parlar i conversar			
Participació activa en interaccions amb el grup o mestre.	<i>Comunicativa</i>	Respondre a preguntes per explicar diferents fets mitjançant pictogrames	2
Interès per expressar-se	<i>Autonomia i iniciativa personal</i>	Tenir més interès per comunicar les seves necessitats, vivències fent ús dels pictogrames i comunicador, a través de preguntes de l'adult.	1
	<i>Aprendre a Aprendre</i>	Esforçar-se en utilitzar, de forma espontània, en l'àmbit general de la classe els ajuts tècnics facilitadors de la comunicació: avisador amb veu, pictogrames..	1
Escoltar i comprendre			
Comprensió de tot tipus de missatges en diferents contextos.	<i>Comunicativa</i>	Mantenir l'atenció i escolta durant més temps, en totes les classes i sense ajuda de suport personal.	3
	<i>Autonomia i iniciativa personal</i>	Incorporar progressivament nou vocabulari oral i pictogràfic.	2
	<i>Aprendre a aprendre</i>	Comprendre explicacions, referides a fets viscuts per ella, tot responnent a preguntes que li puguin ser formulades	2
Comprensió de relats audiovisuals.	<i>Aprendre a aprendre</i>	Millorar la comprensió de relats en tot tipus de formats: presentació de diapositives, clips de vídeo, pel·lícules...	NV
Interès i respecte per les intervencions dels altres.	<i>Social</i>	Mantenir l'atenció i interès per les intervencions dels altres: preguntes, comentaris, lectures col·lectives...	2
Llegir i comprendre			
Interès i curiositat pels textos escrits i audiovisuals		Interessar-se i seguir el fil d'un text curt adaptat amb sistemes alternatius de comunicació.	2
Participació en activitats de lectura col·lectiva.		Mantenir una actitud atenta durant les activitats en que es llegeixen textos.	2
		Participar en lectures col·lectives seguint el text amb les adaptacions corresponents amb pictogrames.	NV
		Mantenir una actitud progressivament més autònoma durant les classes de lectura.	2
Escriure			
Composició de textos escrits.	<i>Comunicativa</i>	Iniciar-se en la composició de frases amb pictogrames que expliquin imatges.	2
	<i>Competència digital</i> <i>Aprendre a aprendre</i>	Iniciar-se en la realització de dictats (fent ús de pictogrames).	3

Ús de programari informàtic.	<i>Autonomia i iniciativa personal</i>	Iniciar-se en l'ús de diferents programes generals (Speaking Dynamic ...) per interpretar o donar informació.	1.5
Dimensió literària			
Interès i participació en activitats literàries.	<i>Comunicativa Aprendre a aprendre Autonomia i iniciativa personal</i>	Tenir interès per seguir l'audició de contes col·lectius.	2
		Fer audicions de contes gravats fent ús dels auriculars amb o sense suport gràfic.	NV

Coneixement del medi natural, social i cultural			
Continguts	Competències	Criteris d'avaluació	Avaluació
			Juny 09
L'entorn i la seva conservació			
Observació de diferents tipus de paisatges	<i>Coneixement i interacció amb el món físic Comunicativa</i>	Observar directament el paisatge proper: el del barri, i el que ha pogut copsar en les sortides i colònies.	2
		Classificar imatges que facin referència a diferents tipus de paisatges (poble, ciutat, mar, muntanya...)	2
El món dels éssers vius			
Caracterització de les aus	<i>Coneixement i Interacció amb el món físic Comunicativa</i>	Reconèixer trets característics externs de les aus.	3
Caracterització de la funció de relació a partir de l'observació de les aus.		Reconèixer el tipus d'hàbitat d'algunes aus estudiades.	1
		Reconèixer com es desplacen algunes aus estudiades.	1
Caracterització de la funció de nutrició de les aus		Familiaritzar-se amb el tipus d'alimentació d'algunes aus estudiades.	NV
		Familiaritzar-se amb les cadenes alimentàries a partir de l'estudi de les aus.	1
Caracterització dels rèptils.		Conèixer el nom d'alguns rèptils estudiats.	3
		Reconèixer trets característics externs dels rèptils a partir de l'observació d'imatges.	2
Caracterització de les plantes		Conèixer el nom d'alguns ingredients d'origen vegetal que s'utilitzen en les amanides.	3
	Familiaritzar-se amb la part de diferents plantes que s'utilitzen en la elaboració de les amanides (fruit, fulles)	2	
Les persones i la salut			
Reconeixement de la morfologia externa del cos	<i>Coneixement i interacció amb el món físic</i>	Identificar les parts externes del cos a partir de l'observació dels altres i de la experimentació de sensacions amb el seu.	3
		Identificar el pictograma que correspon a les diferents parts del cos.	3
Expressió de sensacions i emocions	<i>Social</i>	Reconèixer sensacions i emocions viscudes: alegria, tristor, enuig, por, cansament, avorriment..	1
	<i>Comunicativa</i>	Identificar el pictograma que correspon a algunes sensacions i emocions personals.	1.5
Persones, cultures i societats			
Identificació d'elements bàsics del territori social	<i>Coneixement i interacció amb el món físic Social Comunicativa</i>	Classificar imatges de ciutats/pobles.	2
		Classificar imatges de localitats de costa, d'interior.	2
Canvis i continuïtats en el temps			
Identificació dels canvis en les persones al llarg del temps.	<i>Coneixement i interacció amb el món físic Comunicativa</i>	Observar les diferències físiques entre edats.	2
		Diferenciar persones per l'edat i gènere: nadó, nen/ nena; noi/noia; home/dona, ancià/ana.	3
		Conèixer els pictogrames que anomenen les persones segons edat i gènere.	3
Anàlisi diacrònic de la ciutat de Barcelona.		Identificar alguns tipus d'edificis de l'època romana.	1
		Familiaritzar-se amb les imatges de la Barcelona actual mitjançant la web Google Earth.	1
Anàlisi diacrònic dels Jocs Olímpics		Familiaritzar-se amb alguns aspectes dels Jocs Olímpics actuals: esports que es practiquen..	2

Matemàtiques			
Continguts	Competències	Criteris d'avaluació	Avaluació
			Juny 09
Relacions qualitatives i quantitatives			
Relacionar elements a partir d'elements qualitius i quantitius	<i>Matemàtica</i>	Relacionar elements per similitud i diferència qualitativa: de color, de grandària, de forma...	1
	<i>Coneixement i interacció amb el món físic</i>	Comparar dues agrupacions: molts/pocs	1
	<i>Comunicativa</i>	Construir seqüències de 3 elements.	3
Comparació de mides i mesures en objectes manipulables.	<i>Matemàtica</i>	Comparar materials: gran –petit- mitjà- llarg –curt alt – baix	2
	<i>Comunicativa</i>		0
Relacions espacials i topològiques.	<i>Coneixement i Interacció amb el món físic</i>	Relacionar: a sobre- a sota dalt – baix, davant – darrera a prop – lluny	0
			2
			2
			2

Educació artística			
Continguts	Competències	Criteris d'avaluació	Avaluació
			Juny 09
Explorar i percebre			
Visual i plàstica			
Observació i exploració sensorial d'elements de l'entorn.	<i>Artística i cultural</i> <i>Comunicativa</i> <i>Coneixement i interacció amb el món físic</i> <i>Aprendre a aprendre</i> <i>Matemàtica</i>	Observar amb més deteniment elements de l'entorn.	3
Interès i curiositat per descobrir i gaudir amb les manifestacions artístiques i populars de l'entorn.		Restar atenta per descobrir elements de les manifestacions artístiques, i gaudir amb elles.	2
Discriminació d'atributs en les obres artístiques.		Discriminar atributs de colors, forma... de diferents elements artístics.	2
Música i dansa			
Percepció del so i del silenci		Discriminar sons aguts i greus representats per instruments.	3
Percepció sensorial de les possibilitats de moviment del cos		Explorar les possibilitats que ofereix el cos en moviment.	3
Curiositat per participar i gaudir d'audicions, danses, espectacles i festes tradicionals.		Interessar-se, gaudir i participar en les audicions, danses, espectacles i festes tradicionals que es celebren a l'escola.	3
Interpretar i crear			
Visual i plàstica			
Experimentació amb les qualitats visuals i plàstiques de elements de l'entorn.	<i>Artística i cultural</i> <i>Comunicativa</i> <i>Autonomia i iniciativa personal</i>	Passar-s'ho bé amb la observació i experimentació de diferents elements i materials plàstics.	2
Música i dansa			
Interpretació de cançons.	<i>Artística i cultural</i>	Participar en el cant col·lectiu amb una bona postura i disposició.	3
Llenguatge musical.	<i>Autonomia i iniciativa personal</i>	Interpretar, amb l'ajut dels companys, cèl·lules rítmiques de quatre pulsacions per interioritzar el ritme	2
Realització de danses i jocs motrius.	<i>Social</i>	Participar gaudint en les danses col·lectives.	3
		Participar i gaudir en els diferents jocs motrius proposats.	3

Educació física			
Continguts	Competències	Criteris d'avaluació	Avaluació
			Juny 09
El cos: imatge i percepció			
Vivència i experimentació del cos en postures corporals diferents	<i>Autonomia i iniciativa personal</i>	Experimentar puntualment i amb l'ajut de l'adult diferents sensacions corporals: posició erecta, moviment de les extremitats inferiors, velocitat i girs des de la seva cadira de rodes...	3
Experimentació, exploració i discriminació de diferents sensacions		Experimentar la sensació de relax després de moments de tensió.	3
Coordinació de moviments		Intentar realitzar moviments amb el cap seguint unes consignes.	3
Expressió corporal			
Descobriments de les possibilitats expressives del cos	<i>Comunicativa</i> <i>Artística i cultural</i>	Descobrir les possibilitats expressives del cos observant als companys.	3
El joc			
Experimentació dels diferents jocs	<i>Autonomia i iniciativa personal</i> <i>Social</i>	Experimentar i gaudir de la participació (assistida per l'adult) en diferents jocs.	3
Àrea motriu (fisioteràpia)			
Mantenir les habilitats motrius	<i>Autonomia i iniciativa personal</i>	En decúbit supí moure de forma autònoma braços i cames	3
		Iniciar el control de cap des de decúbit a asseguda.	3
		Amb suport de tòrax, aixecar el cap i mantenir-lo en la línia mitja.	3
Mantenir un bon control postural		Vetllar per una bona col·locació de la pelvis: guix, cinxes i capçal per tal de poder afavorir una correcta alineació múscul-esquelètica	NV
Mantenir l'arc articular		Cal realitzar estiraments de les seves extremitats inferiors, per disminuir la rigidesa i afavorir l'abducció de cames i extensió completa de maluc i genolls.	NV

Altres objectius d'aprenentatge			
Continguts	Competències	Criteris d'avaluació	Avaluació
			Juny 09
Autonomia personal			
Aplicació d'hàbits d'autonomia personal	<i>Autonomia i iniciativa personal</i>	Fer-se entendre quan vol anar al lavabo: polsant l'avisador o mirant el pictograma	1
		Comunicar quan s'ha fet pipí a sobre.	0
	<i>Comunicativa</i>	Anar augmentant els temps entre miccions.	1.5
	Reconèixer i comunicar sentiments propis.	1	
	Millorar l'autoregulació davant de situacions que li creen inquietud.	2.5	
Autonomia social			
Experimentació en el joc	Social	Interessar-se per diferents jocs o activitats que realitzen els companys, en activitats dirigides.	3
	Autonomia i iniciativa personal	Fruir amb el joc col·lectiu.	3
Hàbits de treball			
Iniciativa pròpia en les rutines escolars.	Autonomia i iniciativa personal	Mostrar una actitud participativa i col·laboradora en les tasques escolars que se li demanen	3
	Comunicativa oral	Polsar l'avisador per reclamar l'atenció de la mestra.	1

10. Suports dels especialistes: Fisioteràpia

	Habilitats motrius	Intervenció	Suports
Decúbits i volteig	<p>Un cop fora de la cadira la seva posició es quedar-se en decúbit supí ja no manté tant les EESS en canelobre, les EEII queden en lleugera semiflexió, la pelvis lateralitzada i l'EIE tendeix a la rotació interna.</p> <p>En decúbit supí és capaç de moure de forma autònoma braços i cames.</p> <p>No és capaç de realitzar el volteig.</p> <p>En decúbit pro no aixeca el cap del matalàs ni pot recolzar-se en els avantbraços</p>	<p>La intervenció a les sessions individuals es centrarà en mantenir les habilitats motrius que té. I vetllar per un bon control postural.</p> <p>Es mantenen els estiraments d'extremitats inferiors, ja que continua havent rigideses en aquest nivell, especialment a la cadena muscular posterior, cosa que dificulta l'abducció de les cames, i l'extensió completa de maluc i genolls.</p> <p>Va ser intervinguda per recentrar-li el cap femoral esquerra, quedant-li aquesta extremitat més curta i amb tendència a la rotació interna.</p>	<p>-Cadira de rodes (Tigger) amb pales laterals.</p> <p>-Seient de guix.</p> <p>-Taula adaptada a la cadira de rodes.</p> <p>-A l'aula té una taula (U) en la que encaixa la cadira de rodes.</p> <p>-WC adaptat</p>
Assegut	<p>Des del decúbit, si se l'estira, inicia el control de cap.</p> <p>Amb suport de tòrax, pot aixecar el cap i mantenir-lo a la línia mitja.</p>	<p>És molt important que mantingui en tot moment una bona posició a la seva cadira, caldrà doncs vetllar per una bona col·locació de la pelvis, guix, cinxes i capçal per tal de poder afavorir una correcta alineació múscul-esquelètica.</p>	

11. Orientacions metodològiques i materials adaptats

- Es contemplaran tots aquells suports que puguin ser facilitadors de l'aprenentatge significatiu.
- Es recollirà i es donarà resposta a la seva expressió ja sigui oral, gestual, facial i/o corporal, valorant l'esforç per fer-se entendre cada vegada millor de forma clara i ordenada.
- Per tal de millorar la comunicació de la nena cal utilitzar, a més de la parla, pictogrames (icones SPC) per tal de garantir tant la comprensió i facilitar-li l'expressió.
- Ha de disposar de mitjans pictogràfics específics al seu abast per poder expressar-se en qualsevol situació i moment.
- Cal adaptar el material escrit que es presenta en la classe: notes, informacions, contes, etc, amb pictogrames que li permetin anar adquirint autonomia en la comprensió i expressió escrita.
- Cal adaptar el material de la classe tenint en compte les seves competències a fi de garantir al màxim la integració de nous aprenentatges.
- Cal canalitzar la dispersió sobretot en moments de treball: se li hauran de donar informacions clares i concises, se li insistirà en centrar l'atenció en allò que manipula, experimenta, u observa.
- Cal assegurar una informació fluida entre la llar-residència i l'escola mitjançant el contacte directe i l'ús de la llibreta d'intercanvi.

12. Ajudes tècniques i suports personals

- Es necessita un ordinador portàtil i programa informàtic específic per tal de adaptar els materials al sistema pictogràfic de comunicació SPC.
- Necessita suports personals per ajudar-la a anar adquirint nous aprenentatges: les mestres de l'aula, mestra, educadora i logopeda d'Aspasim, segons els horaris contemplats en el quadre adjunt.
- Necessita espais i moments sense ajuts personals a fi d'adquirir més independència i aprendre a resoldre diferents situacions.

Instrument 1 Protocol 4. Seguiment del pla

13. Seguiment i avaluació de l'alumne/a i del pla

Per tal de fer un seguiment acurat del pla caldrà un treball estret entre tots els professionals que hi intervenen, i principalment entre la mestra d'aula i els professionals de suport d'Aspasim. A tal efecte s'hauran de mantenir de forma periòdica reunions de coordinació tant per intercanviar informació sobre la programació de classe com per consensuar les adaptacions si s'escauen, i les actuacions en referència a l'alumne.

El contacte i coordinació amb els tutors és també important i es farà diàriament a través de la llibreta de la nena i/o quan aquells venen a recollir-la; tanmateix es mantindran entrevistes trimestrals, o les que calguin, per la bona evolució de l'alumna.

En acabar cada trimestre es redactarà un informe adreçat als tutors on seran informats del seguiment del curs.

La graella en la que s'expressen els continguts i criteris d'avaluació es farà servir per fer el seguiment durant el curs.

En realitzar l'avaluació tindrem en compte els següents nivells d'assoliment:

3 = Ho fa de forma sempre / Ho fa autònomament / Ha assolit l'objectiu

2 = Ho fa sovint / Ho fa amb poc ajut / Ha millorat molt

1 = Ho fa algun cop / Ho fa amb molt d'ajut / Ha millorat poc

0 = No ho fa mai / No ho fa encara que se li doni ajut / No s'observa millora

NV= No valorable per raons alienes a l'alumne/a

14. Reunions de seguiment del pla individualitzat

Data: 2.09.08. *Professionals:* tutores de 3r, tutora d'Aspasim

Acords: informativa sobre el pla d'activitats generals del curs; hàbits de treball a tercer; projectes interdisciplinars.

Data: 30.09.08. *Professionals:* tutora de classe, educadora d'Aspasim, tutora d'Aspasim.

Acords: Planificació de les adaptacions que calen en quant a medi, i en les hores de lectura.

Data: 14.10.08. *Professionals:* logopeda, educadora d'Aspasim, tutora d'Aspasim

Acords: Ajuts tècnics: braç adaptat i commutador. Estratègies per assegurar la comprensió dels temes.

Data: 25.11.08. *Professionals:* tutora de classe, educadora d'Aspasim, tutora d'Aspasim.

Acords: Informació: Enigmes, el Nadal, medi en el segon trimestre, Ús del plafó. Optimització del temps durant un suport dins de la classe per poder preparar material adaptat.

Data: 3.12.08 *Professionals:* tutora de classe, educadora d'Aspasim, tutora d'Aspasim, tutora en la llar-residència

Acords: Comentar l'adaptació a la classe. Cal que la Llar-residència s'impliqui en que la nena pugui fer deures, els enigmes o el regal de l'amic invisible, com tots.

Data: 11.12.08. *Professionals:* tutora de classe, tutora d'Aspasim i tots els mestres de tercer

Acords: Reunió d'avaluació.

Data: 18.03.09. *Professionals:* tutora de classe, tutora d'Aspasim i tots els mestres de tercer

Acords: Reunió d'avaluació.

Data: 23-03-09. *Professionals:* tutora de classe, tutora d'Aspasim.

Acords: Valoració i redacció informe segon trimestre.

Data: 08.06.09. *Professionals:* logopeda, educadora d'Aspasim, tutora d'Aspasim.

Acords: Valoració final logopèdia. Cal fer-li un plafó més senzill per ser utilitzat en el casal d'estiu i durant les vacances. S'han de refer els pictogrames de la taula.

Data: 16 - 06-09. *Professionals:* tutora de classe, educadora d'Aspasim, tutora d'Aspasim.

Acords: Avaluació del Pla Individual

Data: 15-06-09. *Professionals:* tutora de classe, tutora d'Aspasim.

Acords: Redacció informe tercer trimestre.

Data: 17.06.09. *Professionals:* tutora de classe, tutora d'Aspasim i tots els mestres de tercer

Acords: Reunió d'avaluació.

Data: 18-06-09. *Professionals:* tutora de classe, educadora d'Aspasim, tutora d'Aspasim tutora llar-residència.

Acords: Valoració del curs.

15. Resum de valoracions del pla individualitzat a final de curs

1. Valoració general d'aspectes competencials

Autonomia i iniciativa personal i social

Ha millorat molt la seva escolta i nivell d'atenció durant tota la jornada escolar i en totes les activitats.
 Tolera millor i no es bloqueja tant quan la mestra li pregunta per temes personals o referits als temes tractats a la classe.
 Ha après a compartir l'atenció dels mestres en les activitats en que no té suport.
 Tolera més la frustració que li crea les seves limitacions.
 Reacciona bé en situacions en les que ha d'esperar.
 Ha millorat molt quant a autocontrol i autoregulació davant de situacions que li poden crear ansietat o inquietud.
 Necessita força temps per superar separacions viscudes en el seu entorn residencial.
 Tots els companys de la classe es relacionen amb ella i vetllen per el seu benestar.

Tractament de la informació i competència digital

Amb l'ordinador s'ha iniciat en l'ús del programa Speaking Dynamic amb el que pot seleccionar pictogrames per comunicar-se.

Comunicació

Coneix i utilitza, en ser preguntada, tots els pictogrames del seu plafó. No fa servir els pictogrames de la taula com a indicadors del que vol dir en el seu plafó.
 No fa servir els pictogrames de la taula com a indicadors del que vol dir en el seu plafó.
 Reclama l'atenció dels mestres amb la veu i comença a fer servir l'avisador de veu.

Coneixement i interacció amb el món físic

El seu entorn residencial continua sense poder oferir-li prou oportunitats de coneixement de l'entorn i de experiències pròpies de la seva edat.

2. Valoració dels suports/ adaptacions/ ajuts tècnics/serveis externs

Els suports personals han estat ajustats, i les activitats sense suport també adequades i necessàries.
 No s'ha pogut adaptar tot el material però sí el més important.
 Les estones de treball en petit grup tant dins de la classe, racons, com fora amb algun altre company han estat molt profitoses.

16. Propostes pel proper curs

1. Objectius d'aprenentatge que s'han de prioritzar

Comunicació

Ús dels pictogrames de la taula, per iniciativa pròpia, i del programa Speaking Dynamic.
 Ús de l'ordinador amb més constància i autonomia (presentacions PPT, clips de vídeo, audicions...)

2. Mesures i propostes de suport

Es contemplarà la possibilitat de quedar-se a dinar a l'escola.
 En relació als horaris fora interessant que les classes d'anglès i/o matemàtiques es col·loquessin a primera o darrera hora del dia.
 Tenir com a màxim una hora diària d'activitat individual o en petit grup.
 Després de l'experiència d'aquest curs, veiem factible posar suport personal només en dues de les tres sessions d'E.F. Els companys són el suport natural durant la sessió que es dedica més al joc en el pati de pista.
 Seria necessària, per realitzar una bona higiene després de les classes d'E.F. juntament amb les seves companyes, d'una llitera de bany plegable.

3. Orientacions a la família

4. Altres